

## **Poročilo Javne službe v vinogradništvu na KGZS Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica o opravljenem delu in rezultatih ter finančno poročilo o izvedbi nalog za leto 2024**

Naloge Javne službe v vinogradništvu na KGZS Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica so v letu 2024 potekale v Oddelku Seleksijsko trsničarsko središče Vrhopolje. V sodelovanju s podizvajalci – Biotehniška fakulteta UL in Kmetijski inštitut Slovenije smo strokovno, kakovostno in v skladu s podpisano pogodbo, opravili načrtovane naloge.

V STS Vrhopolje smo trije stalno zaposleni, spomladi in v začetku poletja je pri poletnih delih v vinogradu pomagal študent Višje strokovne šole - upravljanje podeželja in krajine, ki je opravljal obvezno prakso. Pri trgatvi pa so nam izdatno pomagajo sodelavci iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica in zaposleni iz Trsničarske zadruge Vrhopolje.

Izvedli smo sledeče naloge:

- selekcija vinske trte v vinorodni deželi Primorska,
- zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte v vinorodni deželi Primorska,
- strokovno-tehnična koordinacija v vinogradništvu.

Vremenske razmere so tudi v letu 2024 vplivale na rast in pridelek vinske trte in tudi na delo v Seleksijsko trsničarskem središču Vrhopolje. Zima in pomlad sta bili nadpovprečno topli in izjemno mokri in zavlekla so se dela pri pripravi zemljišča za sajenje vinograda. V prvi polovici meseca aprila je bilo toplo vreme, ki je spodbudilo hitro odganjanje in rast vinske trte in v baznem vinogradu smo opravili škropljenje proti črni pegavosti, sredi meseca pa v obeh vinogradih že prvo škropljenje proti peronospori in oidiju. Obdobje od 17. do 22. aprila pa je zaznamovalo hladno vreme, ki je ponekod, tudi v vinogradih, povzročilo pozebo, v naših vinogradih pa sta mráz in burja poškodovala in scefirala mlade liste in vršičke in za dva tedna popolnoma ustavila nadaljnjo rast. Nadpovprečno mokro vreme se je nadaljevalo v juniju, v juliju in avgustu pa je bilo suho in vroče in splošna značilnost poletja je, da je bilo nadpovprečno toplo, podpovprečno namočeno in nadpovprečno osončeno. Na državni ravni je bilo poletje 2024 najtoplejše poletje od leta 1950, na Primorskem pa sta bili poletji 2003 in 2022 toplejši. Količina padavin je bila v letošnjem poletju pod povprečjem, najbolj suho je bilo na severozahodu Slovenije in v Slovenskem Primorju. Osončenost je bila na nivoju države v letošnjem poletju glede na primerjalno obdobje 1991–2020 nadpovprečna. Le mesec junij je bil s kazalnikom 92 % podpovprečno osončen. Relativno manj sončnih ur je bilo v zahodni polovici države. Jesen je bila toplejša, bolj mokra in malce manj osončena od dolgoletnega povprečja, mesec september in čas trgatve pa je bil dovolj sončen in suh za spravilo pridelka grozdja.

### **1. SELEKCIJA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA**

V sklopu naloge selekcija smo naredili meritve in analize grozdja ter mikroviniifikacijo pri sortah 'Vitovska grganja' – 2 klonska kandidata, 'Merlot' – 7 klonskih kandidatov in 'Rebula' – 5 klonskih kandidatov. Poleg tega smo naredili še 5 mikroviniifikacij lokalnih briških sort 'Cencukna', 'Drenik', 'Markaduška', 'Pika' in 'Sušč'.

#### **1.1 Pozitivna množična selekcija**

Oskrbovali smo vinograd na Pouzelcah posajen z lokalnimi in referenčnimi sortami - 200 različnih akcesij, skupaj 2520 trt. Nadaljevali smo s pozitivno množično selekcijo lokalnih sort posajenih v koleksijskem vinogradu na Pouzelcah in v vinogradu na Pradah in v Dragonji v Slovenski Istri ter v vinogradu posajenem z namiznimi sortami na Vogrskem in v vinogradu posajenem z lokalno sorto 'Poljšakica' v Vipavski dolini. Pozitivna množična selekcija se izvaja po metodi, ki je bila objavljena v prilogi starega Pravilnik o trženju materiala za vegetativno razmnoževanje trte (Ur.l. RS št. 93/05). Selekcija vključuje tudi zdravstveno selekcijo ter vodenje selekcijske knjige in označevanje trt. Skupno smo opravili 6 selekcijskih pregledov 4700 trt v 5 vinogradih, izpolnili smo 5 selekcijskih knjig.

V kolekcijskem vinogradu smo spremljali dinamiko dozorevanja z vzorčenjem in analizo grozdja v tedenskih razmikih - masa jagod, vsebnosti skupnih sladkorjev, skupnih kislin, jabolčne in vinske kisline ter pH in YAN pri 5 lokalnih sortah, ki smo jih predelali v vino: 'Cencukna', 'Drenik', 'Markaduška', 'Pika' in 'Sušč'. Ostalo grozdje smo potrgali in ga oddali v Klet Vipava. Zaradi zanimanja in po dogovoru smo cepili in pridelali večje število trsnih cepljenk istrskih starih lokalnih sort, da jih bodo pridelovalci posadili v nove vinograde in v bodoče obogatili in popestrili ponudbo vin. Cepili smo sorte 'Cipro', 'Maločrn', 'Izolana', 'Duranija', 'Bianchera', 'Črna borgonja', 'Sladkočrn' in 'Bontempa'. Trsne cepljenke smo posadili in jih v trsnici redno oskrbovali, v jeseni izkopal in skrbno pregledali ter skladiščili.

V vinogradu na Pouzelcah smo fotografirali liste, vršičke in grozde še nekaj starih lokalnih sort. V delu kolekcijskega vinograda, kjer so posajene lokalne sorte, smo v jeseni obdelali medvrstni prostore in posejali mešanico različnih rastlin, primernih za jesensko setev in obenem za zeleno gnojenje in ozelenitev.

Vina lokalnih istrskih sort predelanih v letu 2023 smo analizirali in organoleptično ocenili na pooblaščen organizaciji. Predstavili smo jih na degustaciji v sklopu dogodka Festival Malvazije v Portorožu in na strokovnem posvetu v Izoli. V sklopu Razstave grozdja v Ajdovščini so bile na ogled tudi lokalne sorte. Pripravili smo celoten tekst in fotografije za publikacijo v nakladi 700 kom z naslovom Lokalne sorte – Slovenska Ista, ki je izšla v sodelovanju z Društvom vinogradnikov Slovenske Istre in skupaj smo jo predstavili na prireditvi Festival Malvazija. Sodelovali smo pri prevodu z Občino Ajdovščina, ki je založila prevod publikacije Lokalne sorte – Vipavska dolina v angleščino, saj so se odločili, da jo uvrstijo med svoja protokolarna darila.

## **1.2 Klonska selekcija**

V sklopu naloge smo celo leto redno oskrbovali del vinograda na Pouzelcah, ki je namenjen klonski selekciji in, kjer je skupno posajenih 2577 trt, ki pripadajo 10 sortam: 'Refošk', 'Malvazija', 'Zeleni sauvignon', 'Laški rizling', 'Merlot', 'Rebula', 'Vitovska grganja', 'Zelen', 'Barbera' in 'Cipro'. Opravili smo večkratni pregled vseh trt in izpolnili selekcijsko knjigo. Spremljali smo pojav bolezni in škodljivcev in izvajali vizualne zdravstvene preglede. Klonska selekcija se izvaja po Metodi klonske selekcije, objavljeni decembra 2022 in v skladu z mednarodno uveljavljeno certifikacijsko shemo za pridelavo zdravega razmnoževalnega materiala vinske trte (2008 OEPP/EPPO, Bulletin OEPP/EPPO Bulletin 38, 422-429) in v skladu OIV protokolom za klonsko selekcijo, objavljenem v Resoluciji OIV-VITI 564A-2017.

V letu 2024 smo v skladu z metodo klonske selekcije naredili meritve ter mikroviniifikacijo pri sortah 'Vitovska grganja' – 2 klonska kandidata, 'Merlot' – 7 klonskih kandidatov in 'Rebula' – 5 klonskih kandidatov. Pred trgatvijo smo spremljali dinamiko dozorevanja, pobirali vzorce grozdja v tedenskih razmikih in analizirali 50 vzorcev grozdja — maso jagod, vsebnost skupnih sladkorjev, skupnih kislin, jabolčne in vinske kisline ter pH in YAN. Ob trgatvi smo prešteli in stehali maso pridelka, prešteli število očes in mladik 10 trt, vsake trte posebej, vsakega klonskega kandidata in pridobili podatke o rodnosti. Potrgali smo po približno 40 - 50 kg grozdja vsakega klona, saj so bili pridelki izrazito manjši kot običajno in ga ohladili, sprešali in pripravili za fermentacijo. Skupaj smo naredili 14 mikroviniifikacij klonskih kandidatov, v nadaljevanju smo vino redno kontrolirali in analizirali. V času mirovanja smo obrezali trte klonskih kandidatov in stehali odrezan les za potrebe izračuna Ravaz indeksa.

V sodelovanju z BF - Katedra za genetiko, biotehnologijo, statistiko in žlahtnjenje rastlin smo nadaljevali z uvajanjem metode za eliminacijo virusov in v rastlinjaku smo skrbeli za ozdravljene, brezvirusne trte v rastlinjaku.

Zbrali smo podatke za klonske kandidate sorte 'Vitovska grganja' in nove klone sorte 'Malvazija', ki smo jih vinificirali v letu 2023. Vino smo ocenili pri pooblaščen organizaciji. Vina klonov sorte 'Malvazija' smo predstavili na Festivalu Malvazija in na strokovnem posvetu v Izoli, kjer so vsi udeleženci vina lahko tudi poskusili.

Pripravili smo končna poročila za pet novih slovenskih klonov sorte Zeleni sauvignon in dva nova klona sorte Refošk. Za klone sorte 'Zeleni sauvignon' smo že prejeli Potrdila o uradni potrditvi klona trte in novi kloni imajo oznake **'Zeleni sauvignon' SI-49**, **'Zeleni sauvignon' SI-50**, **'Zeleni sauvignon' SI-51**, **'Zeleni sauvignon' SI-52** in **'Zeleni sauvignon' SI-53**.

**Preglednica 1:** Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov za nalogo Selekcija

| Letni cilji                  | Kazalniki za doseganje letnih ciljev                                                                                                                        |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Oskrba vinograda             | Urejen in primerno oskrbovan vinograd, evidenca škropljenj, pridelek grozdja 6000 kg.                                                                       |
| Pozitivna množična selekcija | 6 pregledov, 5 vinogradi, 4700 pregledanih trt, izpolnjenih 5 selekcijskih knjig, 20 vzorcev in analiz grozdja, 5 mikroviniifikacij in 5 vin lokalnih sort. |

|                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Klonska selekcija                                            | 2 pregleda vinograda, 2577 pregledanih trt, izpolnjena selekcijska knjiga, zbrani podatki o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev, meritve parametrov rasti in rodnosti pri klonskih kandidatih, 50 vzorcev in analiz grozdja, 14 mikroviniifikacij in 14 pridelanih vin klonskih kandidatov sort 'Vitovska grganja', 'Merlot' in 'Rebula', oskrba mladih trt in trt v rastlinjaku zraslih iz postopka mikrografting, končna poročila za 5 klonov 'Zeleni sauvignon' in 2 klona 'Refošk'.                                                                                                                                                                                                         |
| Priprava programa in poročil                                 | Izdelan letni program dela, redna mesečna poročila o delu in končno letno poročilo.<br>Priprava vloge za imenovanje izvajalca javne službe strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin za področje vinogradništva za leto 2025 z vsemi potrebnimi dokazili.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Povezovanje javne službe z drugimi javnimi službami          | 1. JSVR – sodelovanje pri ukrepih varstva vinske trte, poudarek na boleznih lesa, rumenicah, skupaj organizacija in izvedba strokovne delavnice<br>2. JSS - SC Bilje – namizne sorte grozdja – selekcija namiznih sort v vinogradu na Vogrskem<br>3. JSKS – Vinogradniško vinarski posvet v Izoli – predavanje in degustacija vin, Razstava grozdja –tematska zasnova, na ogled 180 sort, strokovno vodstvo in dežurstvo skupaj z JSKS<br>4. JSRGB – lokalne sorte, opisi, sodelovanje na posvetu                                                                                                                                                                                                      |
| Povezovanje javne službe z drugimi strokovnimi institucijami | 1. UL BF – Katedra za sadjarstvo, vinogradništvo in vrtnarstvo; Katedra za genetiko, biotehnologijo, statistiko in žlahtnjenje rastlin<br>2. MKGP – CRP Trsničarstvo – poskus cepljenje, pridelava trsnih cepljenk poročilo in CRP Smernice za grozdje in vino – zaključna poročila<br>3. Občina Ajdovščina - publikacija Lokalne sorte Vipavska dolina – prevod v angleščino<br>4. Festival malvazije – predstavitev, degustacija vin,<br>5. Društvo vinogradnikov Slovenske Istre – skupna priprava publikacije Lokalne sorte Slovenske Istre<br>6. UL BF, Višja strokovna šola - upravljanje podeželja in krajine – terenske vaje za študente<br>7. Trsničarska zadruga Vrhpolje – Razstava grozdja |

## 2. ZAGOTAVLJANJE IZHODIŠČNEGA RAZMNOŽEVALNEGA MATERIALA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

V sklopu naloge oskrbujemo bazni matični vinograd in pridelujemo bazne trsne cepljenke. Bazni vinograd postopoma obnavljamo, z obnovo smo začeli v letu 2023. Šele meseca maja smo lahko opravili vsa potrebna zemeljska dela, saj je bila zima in začetek pomladi premokra za ustrezno pripravo tal. Spomladi smo posadili 1540 trsnih cepljenk, skupaj je sedaj posajeno 1920 mladih trt 21 potrjenih klonov – 10 starih – 'Rebula' SI-30, SI-31, SI-32, SI-33, SI-34, 'Malvazija' SI-37, 'Pinela' SI-28, 'Zelen' SI-26, 'Barbera' SI-36 in 'Refošk' SI-35 ter 11 novih klonov - 'Malvazija' SI-42, SI-43, SI-44, SI-45, 'Zeleni sauvignon' SI-49, SI-50, SI-51, SI-52, SI-53 in 'Refošk' SI-54, SI-55. Preostali del, slabo polovico prvotnega baznega matičnega vinograda smo redno oskrbovali – porezali trte, pripravili cepiče in izvajali vse redne tehnološke ukrepe in ampelotehnična dela. Vse trte smo redno pregledovali in izvajali vzdrževalno selekcijo in vodili selekcijsko knjigo, poleg tega je bil vinograd pregledan skupaj s kontrolorjem ob rednih dvakrat letnih pregledih. Pridelali smo kakovostne bazne cepiče - 80.000, od tega smo jih 60.000 oddali zainteresiranim trsničarjem. Zapisali smo podatke o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev in spremljali dinamiko dozorevanja ter v tedenskih razmikih nabrali 30 vzorcev grozdja in naredili analize grozdja. Ob primerni zrelosti smo grozdje potrgali in oddali v Klet Vipava. Cepili smo le manjšo količino baznega materiala za dopolnitev praznih mest pri lastni obnovi in sajenju našega baznega vinograda. V rastlinjaku v Vrhpolju smo oskrbovali posajene klone in vzdrževali repozitorij ter indikatorje – podlage, ki jih potrebujemo za zdravstveno selekcijo.

*Preglednica 2: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov za nalogo Zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte*

| Letni cilji | Kazalniki za doseganje letnih ciljev |
|-------------|--------------------------------------|
|-------------|--------------------------------------|

|                                                              |                                                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Oskrba baznega vinograda, oskrba trt v rastlinjaku           | Urejen in primerno oskrbovan vinograd in rastlinjak, evidenca škropljenj, pridelek grozdja 4.000 kg, posajene trte 1540 v letu 2024 – novi in stari kloni.                  |
| Vzdrževalna selekcija                                        | 2 redna pregleda, 1400 pregledanih trt, izpolnjena selekcijska knjiga, podatki o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev, 30 vzorcev grozdja in kemičnih analiz grozdja. |
| Zagotavljanje baznih cepičev in baznih trsnih cepljenk       | 80.000 pridelanih cepičev, oddanih 60.000; 800 baznih trsnih cepljenk                                                                                                       |
| Povezovanje javne službe z drugimi javnimi službami          | 1. JSVR – sodelovanje pri ukrepih varstva vinske trte, poudarek na boleznih lesa, rumenicah<br>2. KIS - SUP                                                                 |
| Povezovanje javne službe z drugimi strokovnimi institucijami | 1. UL BF – Katedra za sadjarstvo, vinogradništvo in vrtnarstvo; Katedra za genetiko, biotehnologijo, statistiko in žlahtnjenje rastlin<br>2. MKGP – CRP Trsničarstvo        |

### 3. STROKOVNO TEHNIČNA KOORDINACIJA

Strokovno tehnično koordinacijo izvaja dr. Denis Rusjan. Glavni cilj strokovno tehnične koordinacije je vzajemni prenos strokovnega znanja, izkušenj, razmišljanj ter pobud med različnimi deležniki, ki se neposredno in posredno ukvarjajo z vinogradništvom, vinarstvom in trsničarstvom (vinogradniki in vinarji, strokovne in znanstvene institucije, ministrstva, združenja in društva, gospodarski subjekti, študenti in dijaki, občine itd.). Vse informacije o delu, rezultatih dela in vabila JSV se objavljajo na spletni strani JSV, kjer lahko zainteresirani pridobijo tudi vse ustrezne kontakte strokovnih služb JSV.

*Preglednica 3:* Aktivnosti in opisi dela za doseganje letnih ciljev in kazalnikov strokovno-tehnične koordinacije JSV (dr. Denis Rusjan) za leto. 2024

| Št.                     | Aktivnost                               | Datum in kraj                  | Opis in opombe                                                                                                                                                 |
|-------------------------|-----------------------------------------|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>dr. Denis RUSJAN</b> |                                         |                                |                                                                                                                                                                |
| 1                       | Sestanek KGZS – strokovna skupina       | 8. 1. - online                 | - strokovne in aktualne vsebine iz vinogradništva in vinarstva, izmenjava aktivnosti v okviru JSV in JSKS                                                      |
| 2                       | Organizacija strokovne ekskurzije       | 16. 1.                         | - postavljanje strokovnega programa, kontakti s kletmi, pridelovalci in strokovnimi institucijami                                                              |
| 3                       | Sestanek JSV                            | 19. 1. – STS Vrhpolje          | - pregled opravljenega dela v okviru JSV - zima<br>- pregled bodočih aktivnosti programa STS spomladi                                                          |
| 4                       | Sestanek KGZS - Zavod GO                | 22. 1. – Nova Gorica           | - Zavod GO – direktorica, vodja JSKS, vodja JSZVR,<br>- vsebine in aktivnosti v okviru koordinacije,<br>- uvajanje digitalizacije za škodljivce na vinski trti |
| 5                       | Udeležba na delavnici o rumenici        | 25. in 26. 1. - Verona         | - strokovno izobraževanje za potrebe diseminacije in vpeljevanja v prakso v Sloveniji                                                                          |
| 6                       | Sestanek JSV                            | 31. 1. – STS Vrhpolje          | - opisi in dokumentacija glede klonskih kandidatov,<br>- predlogi za aktivnosti na selekciji v letu 2024                                                       |
| 7                       | Sestanek JSV na Vinakoper               | 1. 2. – Sestanek Koper         | - sodelovanja Vinakoper v poskusih in aktivnostih JSV – selekcija, introdukcija, tehnološki poskusi                                                            |
| 8                       | Delavnica Pokušina vin tolerantnih sort | 2. 2. – KGZ MB, Maribor        | - pokušina vin tolerantnih sort pridelanih v okviru JSV – STS Ivanjkovci in KIS,<br>- strokovni ogled kmetije s tolerantnimi sortami                           |
| 9                       | Strokovno predavanje                    | 5. 2. – Srednja kmetijska šola | - strokovno predavanje,<br>- promocija aktivnosti in pomena JSV,<br>- promocija rezultatov JSV                                                                 |
| 10                      | Strokovni sestanek                      | 5. 2. – Občina Brda            | - možnosti sodelovanja JSV in JSZVR v aktivnostih občine pri vpeljevanju digitalizacije za škodljivce trte                                                     |
| 11                      | Snemanje podcasta na POP TV             | 23. 2. - Intervju              | - strokovna stališča o vinogradništvu in vinarstvu v Sloveniji v luči podnebnih, družbenih in ekonomskih sprememb                                              |
| 12                      | Udeležba na kongresu                    | 25. 2.-3. 3. – Maroko          | - predavanja o aktivnostih in rezultatih JSV,<br>- promocija JSV in države kot financerja JSV                                                                  |
| 13                      | Udeležba na predavanjih                 | 28. 2. – online, delavnica     | - izkušnje in prakse v ekološki pridelavi na Bavarskem                                                                                                         |

|    |                                                   |                                     |                                                                                                                                   |
|----|---------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 14 | Udeležba na strokovnem sestanku                   | 6. 3. – MKGP, Svet za EKO pridelavo | - seznani tev z vsebino MKGP,<br>- aktivno sodelovanje s podajanjem strokovnih stališč s področja vinogradništva                  |
| 15 | Priprava strokovnega predavanja za posvet v Izoli | 8. 3. – Reims, Francija             | - priprava vsebine in predstavitev<br>- snemanje predstavitve za potrebe strokovnega predavanja na delavnici 14. 3. v Izoli       |
| 16 | Sestanek konzorciji IRP 38                        | 19. 3. – MKGP                       | - udeležba na informativnem dnevu akisa IRP38                                                                                     |
| 17 | Dan odprtih vrat                                  | 21. 3. – STS Ivanjковci             | - pomoč pri oblikovanju programa o aktivnostih                                                                                    |
| 18 | Sestanek konzorciji IRP 38                        | 4. 4. - MKGP                        | - udeležba na sestanku akisa IRP38                                                                                                |
| 19 | Udeležba na strokovni razpravi o kmetijstvu v SLO | 5. 4. – Državni zbor, Ljubljana     | - aktivno sodelovanje na delavnici s posredovanjem aktivnosti JSV v vinogradništvu                                                |
| 20 | Organizacija strokovne ekskurzije                 | 10.-11. 4. – Južna Tirolska         | - končna uskladitev programa za strokovno ekskurzijo JSV in JSKS                                                                  |
| 21 | Udeležba in vodenje na strokovni ekskurziji       | 18.-19. 4. – Južna Tirolska         | - ogled znanstveno raziskovalno inštitucijo Edmund Mach in kmetij in zadruga, biodinamična in ekološka pridelava grozdja in vina  |
| 22 | Sestanek JS v rastlinski pridelavi                | 25. 4. - MKGP                       | - udeležba na sestanku,<br>- seznani tev z aktivnostmi MKGP,<br>- seznani tev z usmeritvami MKGP v JS                             |
| 23 | Sestanek JSV                                      | 6. 5. - online                      | - vodenje in seznani tev z aktivnostmi izvajalcev in podizvajalcev, predlogi, usmeritve                                           |
| 24 | Sestanek JS trajni nasadi                         | 10. 5. – MKGP, online               | - udeležba na sestanku za JSV, seznani tev                                                                                        |
| 25 | Udeležba na znanstveni strokovni konferenci       | 12.-16. 5. - Bukarešta              | - udeležba z namenom strokovnega izobraževanja in prenosa osvojenega znanja in informacij v aktivnosti JSV                        |
| 26 | Udeležba sestanka Zvin                            | 22. 5. – MKGP – Zvin - online       | - informacije glede sprememb in predlogov za Zvin                                                                                 |
| 27 | Udeležba na strokovni delavnici                   | 10.-16. 6. – Alghero                | - strokovno izobraževanje in prenos osvojenega znanja in informacij v aktivnosti JSV                                              |
| 28 | Sestanek KGZS – strokovna skupina                 | 11. 7. - online                     | - strokovne in aktualne vsebine iz vinogradništva in vinarstva, izmenjava aktivnosti v okviru JSV in JSKS                         |
| 29 | Udeležba sestanka Zvin                            | 24. 7. – MKGP – Zvin - online       | - informacije glede sprememb in predlogov za Zvin                                                                                 |
| 30 | Sestanek JSV                                      | 9. 8. – STS Vrhpolje                | - aktivnosti selekcije, postavitve programa za strokovno srečanje JSV v STS Vrhpolje                                              |
| 31 | Dan odprtih vrat STS Vrhpolje                     | 22. 8. – STS Vrhpolje               | - udeležba na strokovnem dnevu,<br>- predstavitev aktivnosti in rezultatov JSV 2024                                               |
| 32 | Udeležba strokovnega dogodka                      | 27. 8. – AGRA, Gornja Radgona       | - novostmi s področja mehanizacije v vinogradništvu,<br>- udeležba na strokovnih predavanjih s področja vinogradništva            |
| 33 | Strokovni prispevek                               | 3. 9. – STS Vrhpolje                | - snemanje strokovnega prispevka za RTV SLO o aktivnostih in dosežkih JSV                                                         |
| 34 | Sestanek KGZS – strokovna skupina                 | 12. 9. - online                     | - strokovne in aktualne vsebine iz vinogradništva in vinarstva, izmenjava aktivnosti v okviru JSV in JSKS                         |
| 35 | Znanstvena konferenca - ISHS                      | 21.-29. 9. – Atene                  | - strokovno izobraževanje in prenos osvojenega znanja in informacij v aktivnosti JSV                                              |
| 36 | Sestanek KGZS – strokovna skupina                 | 10. 10. - online                    | - strokovne in aktualne vsebine iz vinogradništva in vinarstva, izmenjava aktivnosti v okviru JSV in JSKS                         |
| 37 | Sestanek za francoske sorte                       | 23. 10. – sestanek BF - online      | - informiranje in usklajevanje za ureditev novega vinograda – kolekcija EU sort                                                   |
| 38 | Sestanek JSV                                      | 25. 10. – STS Vrhpolje              | - možnosti ureditve vinograda z EU sortami,<br>- nadaljnje delo na selekciji,<br>- trte za potrebe krioterapije in mikrograftinga |

|    |                                                         |                                                 |                                                                                                                                                                              |
|----|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 39 | Sestanek JSV                                            | 7. 11. – BF, Ljubljana                          | - novosti in pravilnik o JS za leto 2025,<br>- seznanitev o sredstvih ter potrebnih aktivnostih pri ponovni prijavi na poziv za JSV                                          |
| 40 | Udeležba na martinovanju                                | 7. 11. – Klet Brda, Dobrovo                     | - udeležba na martinovanju - vinska klet Brda                                                                                                                                |
| 41 | Udeležba na 26. Slovenskem festivalu vin                | 14. 11. – Cankarjev dom                         | - aktivna udeležba na festivalu vin, kjer bo predstavljeno delo oziroma aktivnosti JSV                                                                                       |
| 42 | Udeležba na Vinarskem dnevu                             | 22. 11. – KIS, Ljubljana                        | - udeležba na strokovnem posvetu s področja vinogradništva in vinarstva                                                                                                      |
| 43 | Organizacija strokovnega sestanka                       | 2. 12. – online – JSV, JSKS, JSZVR, Uprava MKGP | - organizacija in izvedba dogodka,<br>- seznanitev z aktivnostmi in možnimi sodelovanji med vsemi JS udeleženi na sestanku,<br>- pričakovanja uprave pri aktivnostih vseh JS |
| 44 | Lombergarjevi dnevih                                    | 4. 12. – Maribor                                | - 16. Vinogradniški posvet z mednarodno udeležbo                                                                                                                             |
| 45 | Organizacija in izvedba – predavanje in terenski ogledi | 12.12. - Dobrovo                                | Delavnica za udeležence JSKS: Učinkovito upravljanje vinogradniških tal kot odziv na podnebne spremembe, s poudarkom na suši                                                 |
| 46 | Strokovni sestanek, degustacija                         | 19.12. - Vrhpolje                               | Predstavitve dela JSV, degustacija vin lokalnih sort – skupina pedagoških delavcev iz fakultete iz Grčije                                                                    |

#### **Opravljenе aktivnosti v okviru koordinacije JSV 2024:**

##### **1. strokovno vodenje in tehnična koordinacija javne službe:**

- organizacija in vodenje koordinacijskih sestankov
- sestanki MKGP – Javne službe, Svet za vinogradništvo in vinarstvo
- objava rezultatov in zapisnikov na spletni strani JSV
- organizacija online sestankov in sestankov v živo za uporabnike s področja vinogradništva in vinarstva

##### **2. sodelovanje z MKGP in drugimi ministrstvi pri pripravi nacionalne strategije ter nacionalne zakonodaje na področju dela javne službe:**

- udeležba na sestankih MKGP,
- udeležba na strateškem svetu za EKO&TP,
- strokovna mnenja o kriznih ukrepih MKGP za vinogradništvo in vinarstvo
- sodelovanje pri oblikovanju EKO stališč
- udeležba na sestankih za IRP38

##### **3. sodelovanje pri pripravi letnega programa dela in poročila o delu javne službe ter spremljanje ciljev in kazalnikov, spremljanje ter analiziranje stanja na področju dela javne službe**

##### **4. izvajanje in koordinacija usposabljanj in prikazov, poskusov in rezultatov iz nalog JSV kmetijskim svetovalcem, tehnologom podjetij in pridelovalcem:**

- organizacija delavnic v živo in online za specialiste in svetovalca s področij vinogradništva in vinarstva
- soudeležba pri organizaciji dni odprtih vrat za uporabnike
- sestanki o možnostih sodelovanja JSV pri digitalizaciji vinogradništva in vinarstva (Brda, Vinakoper)
- predavanje za svetovalce, specialiste – redna letna izobraževanja

##### **5. pripravljanje in izvajanje strokovnih posvetov na področju dela javne službe in objavljane informacijskega materiala v medijih:**

- strokovna mnenja na delavnicah na Dobrovem in v Kopru - uporabniki
- podajanje izjave v kmetijski oddaji na RTV SLO1

##### **6. sodelovanje na drugih strokovnih srečanjih na mednarodni, nacionalni in lokalni ravni:**

- sodelovanje na OIV sestankih, delavnicah
- udeležba na mednarodnih strokovnih in znanstvenih konferencah, delavnica s področja vinogradništva

##### **7. vključevanje vsebin iz dejavnosti javne službe v primarno in sekundarno raven izobraževanja in sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami:**

- predstavitev organizacije in aktivnosti JSV študentom VŠŠ, UNI in MSc študijev kmetijstva
- vključitev študentov, diplomantov v strokovno delo in raziskovanje ter opravljanje prakse v okviru aktivnosti JSV

#### **4. INVESTICIJE**

Nadaljevali smo z obnovo dela baznega vinograda Pri mostu in prekopal in pripravili smo zemljišče ter posadili trsne cepljenke novih slovenskih klonov sorte 'Zeleni sauvignon' - 5 klonov in 'Refošk' – 2 kloni in starih slovenskih klonov sort 'Rebula' – 5 klonov ter po en klon sort 'Malvazija', 'Pinela', 'Zelen', 'Refošk' in 'Barbera' -1 klon. V sklopu obnove vinograda smo nabavili in postavili del opore - kovinske pocinkane kole in količke.

Poleti smo zamenjali celotno kritino na rastlinjaku in po zaključeni investiciji je v rastlinjaku boljša osvetlitev in izolacija ter tesnjenje. Investicija bo omogočala nadaljnje uspešno gojenje vseh trt v rastlinjaku in načrtovane spremembe in dopolnitve za potrebe mikrocepljenja za eliminacijo virusov vinske trte za potrebe klonske selekcije in izvajanje naloge Selekcija vinske trte v vinorodni deželi Primorska.

Za postopke mikrocepljenja smo nabavili brezprašno laminarno komoro in rastno komoro. Mikrocepljenje poteka v *in vitro* pogojih, kar pomeni, da so rastline na gojišču bogatem z mikro in makro elementi ter nekaterimi hormoni, ob tem pa moramo zagotoviti sterilno delo, da preprečimo rast gliv in bakterij. Sterilno delo poteka v brezprašnih komorah, ki so nujno potrebne za tako specifično in natančno delo s tkivnimi kulturami. Kontrolirana rast meristemov cepljenih na podlago pa se poteka v rastnih komorah. Šele ko rastlinice dovolj zrastejo, se jih prenese iz rastne komore in presadi v primeren substrat in preseli v rastlinjak.

Vsako leto je potrebno v vinogradu zamenjati ali popraviti kakšen steber in v vinogradih redno podsajamo trsne cepljenke. Da bomo ta dela sami lažje izvajali smo nabavili vrtni stroj in manjši in večji sveder za izdelavo manjših lukenj za postavitve opore in večjih za podsajevanje. Nakup nam bo pomagal pri optimalni oskrbi obeh vinogradov in s tem pri izvajanju obeh strokovnih nalog.

## **5. Prenos znanja, ostale naloge**

### **5.1 Prenos znanja**

Naš prispevek k prenosu znanja prikažemo v dveh sklopih – neposreden in posreden:

#### **5.1.1 Neposreden prenos do pridelovalcev, študentov in ostalih zainteresiranih**

- V začetku septembra smo v sodelovanju z JSKS in Trsničarsko zadrugo Vrhpolje pripravili dvodnevno razstavo grozdja. V ta namen smo že pred razstavo nabrali vzorce grozdja v lastnem vinogradu, v vinogradu SC in pri dveh pridelovalcih namiznega grozdja in jih shranili v hladilnici. Razstava je bila tokrat v Ajdovščini, v avli dvorane 1. slovenske vlade, kjer smo pripravili mize in tematsko zasnovali razstavo po sklopih – sorte trsnega izbora, lokalne sorte, tolerantne sorte, namizne sorte in kloni TZV Vrhpolje, skupno 180 sort. Pripravili smo tudi nekaj strokovnega materiala – o namiznih in tolerantnih sortah, seznam vseh sort. Razstava je bila na ogled v petek in soboto, 6. in 7. septembra. Organizirali smo stalno dežurstvo in strokovno vodenje ter svetovanje. V sklopu razstave – pred in ob otvoritvi smo pripravili več prispevkov za medije – za kmetijsko oddajo RTV SLO, za Primorske novice, Primorski dnevnik in še nekaj drugih medijev.

- Ponovno smo aktivno sodelovali na Festivalu Malvazija v Portorožu in v ta namen smo izbrali vina klonov malvazije in vina lokalnih istrskih sort in jih dva dni festivala predstavljali vinarjem in obiskovalcem festivala. Pri degustaciji nam je pomagala sodelavka iz JSKS. Sodelovala sem tudi na Okrogli mizi o vinogradništvu Slovenske Istre, na kateri sta sodelovala ministrica za kmetijstvo in predstavnik Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov.

- V sodelovanju z JSKS sem pripravila predavanje o sortah in selekciji vinske trte na Vinogradniško vinarskem posvetu v Izoli in skupaj s sodelavcema smo pripravili predstavitev in degustacijo vin lokalnih istrskih sort in klonov malvazije.

- V različnih terminih so bili pri nas na terenskih vajah študenti iz UL BF in Višje strokovne šole - upravljanje podeželja in krajine, skupaj 4 skupine. Predstavili smo jim naše delo in naloge in pripravili manjše degustacije vin, da se seznani s klonsko selekcijo in lokalnimi sortami. Skupina študentov iz UL BF je aktivno pomagala pri poletnih delih v vinogradu.

- V sodelovanju z Društvom vinogradnikov Slovenske Istre smo pripravili publikacijo Lokalne sorte vinske trte - Slovenska Istra in napisala sem celoten tekst z vsemi opisi sort ter izbrala fotografije sort. Društvo je publikacijo izdalo in pripravilo predstavitev v sklopu Festivala Malvazija.

- Sodelovala sem z Občino Ajdovščina, ki se je odločila za prevod publikacije o lokalnih sortah vinske trte Vipavske doline in pregledala sem besedilo v angleščini.

- Pripravila sem krajše predavanje na Festivalu zelen v Vipavskem Križu in se udeležila ocenjevanja vin sorte zelen.

- Pripravili smo prispevek o lokalnih sortah za oddajo RTV SLO Ljudje in zemlja.

- Na podlagi večletnih poskusov sem pripravila strokovni članek o zelenem gnojenju za Kmečki glas in za spletno stran zavoda.

- Pripravila sem krajši prispevek o lokalnih sortah in ga predstavila na delavnici v okviru projekta Poseidone, kjer smo predstavili tudi nekaj vin iz lastnih mikroviniifikacij

#### 5.1.2 Posreden prenos – prenos znanja, izkušenj do svetovalcev, strokovnjakov na področju vinogradništva

- Sodelovala sem z JSKS na vinogradniškem kolegiju na zavodu v Novi Gorici, ki ga je organizirala specialistka za vinogradništvo in pripravila sem degustacijo vin potrjenih novih klonov sorte 'Malvazija' in vin klonskih kandidatov sorte 'Vitovske grganja' in 'Zeleni sauvignon'.
- Udeležila sem se sestanka strokovne skupine in degustacije vin tolerantnih sort v Mariboru.
- S sodelavcem Ivanom Žežlina sva sodelovala z Regijsko razvojno agencijo ROD Ajdovščina in sprejela novinarko francoskega radia ter ji predstavila vinogradništvo in z njim povezano problematiko v Vipavski dolini. Prispevek je bil objavljen na francoskem nacionalnem radiu.
- Udeležila sem se dvodnevne strokovne ekskurzije v Trentino – Zgornje Poadižje, kjer smo si ogledali znanstveno raziskovalno inštitucijo Edmund Mach in zadrugo ter več kmetij z biodinamično ali ekološko pridelavo grozdja in vina
- V sodelovanju z BF in koordinatorjem Denisom Rusjanom smo sprejeli skupino profesorjev iz fakultete iz Aten in jim predstavili naše delo in pripravili degustacijo devet vin lokalnih primorskih sort.
- Sodelovala sem na celodnevem izobraževanju JSKS - Upravljanje tal v Goriških Brdih.

### 5.2 Preizkušanje tolerantnih sort

Na Pouzelcah oskrbujemo manjši vinograd zasajen s tolerantnimi vinskimi sortami. Postopoma smo od leta 2013 do leta 2020 posadili 31 različnih vinskih sort, vsa leta spremljamo rast in rodnost in pridobivamo izkušnje in podatke o odpornosti na bolezni in o kakovosti grozdja in vina. Nosilec naloge introdukcija vinskih tolerantnih sort je KIS, mi pa smo podizvajalci naloge. V sklopu naloge Introdukcija smo v letu 2024 predelali v vino 3 tolerantne sorte 'Kersus', 'Pinot Iskra' in 'Fleurtaï'.

### 5.3 Preizkušanje namiznih sort

Odkar smo posadili manjšo kolekcijo tolerantnih namiznih sort na Pouzelcah – skupno 30 sort, postopoma tudi na tem področju pridobivamo izkušnje in na podlagi izkušenj svetujemo pridelovalcem. Skupaj s Sadjarskim centrom Bilje oskrbujemo vinograd na lokaciji Vogrsko, kjer je posajenih 800 trt 18 različnih namiznih tolerantnih sort. Pomagali smo pri zimski in poletni rezi in obdelavi tal v vrsti.

### 5.4 Genska banka

V sklopu nalog Javne službe rastlinske genske banke na področju vinske trte sodelujemo pri pripravi ampelografskih opisov izbranih akcesij posajenih v naši kolekciji lokalnih sort. Imeli smo več sestankov, pregledali smo podatke o genotipizaciji in s sodelavko iz KIS sva pripravili prispevek o možnostih revitalizacije lokalnih sort in ga predstavili na Posvetu o rastlinskih genskih virih v Mariboru. Z Anastazijo Jež Krebelj sva pregledali in dopolnili Navodila za upravljanje zbirke genske banke vinske trte. S sodelavkama iz BF smo nabrale še nekaj vzorcev za genotipizacijo in prevzeli sta odgnale trte ter jih odpeljali na BF za nadaljnjo analizo.

### 5.5 Sodelovanje z JSVR

Sodelujemo pri skupni strokovni nalogi z naslovom Določanje stopnje občutljivosti tolerantnih sort trte na bolezni in škodljivce in s sodelavcem Ivanom Žežlina iz JSVR sva dvakrat v rastni dobi trte naredila temeljit pregled tolerantnih sort in zapisala ocene škode na listih in grozdju zaradi bolezni in škodljivcev. Sodelovali smo pri organizaciji in izvedbi Strokovne delavnice za zaposlene v JSVR in za specialiste za vinogradništvo iz JSKS in predstavili smo naše delo in izkušnje na področju tolerantnih sort vinske trte, ogledali smo si vinograd na Pouzelcah ter v večnamenskem prostoru na kmetiji na Slapu za vse udeležence pripravili krajšo degustacijo vin.

### 5.6 Sodelovanje pri projektih

Sodelujemo na CRP projektu Trsnicarstvo in CRP – Smernice za grozdje in vino

Priloga:

Finančno poročilo

Pripravili:

Andreja Škvarč, vodja STS Vrhpolje (naloge 1, 2, 4 in 5)

Denis Rusjan, strokovno tehnični koordinator (naloge 3)

Romina Manfreda, vodja finančno računovodske službe (finančno poročilo)

Direktorica:  
mag. Jana Čuk